

EDITORIAL

No és casual que la lluita contra la sida sigui tant simbòlica per a totes aquelles entitats que treballen en l'àmbit dels Drets Sexuals i Reproductius (DSiR). Si ens hi fixem bé, cadascun dels 12 DSiR té, d'alguna manera, relació amb la situació de l'epidèmia mundial de sida. El Dret a la Vida, el Dret a la Privacitat, el Dret a la no Discriminació, el Dret a l'Educació o el Dret a gaudir del Progrés Científic ens situen en diferents dimensions de la lluita contra l'epidèmia. Per tant, analitzant-ho a fons entenem l'estructura d'un sistema que

genera desigualtats.

L'augment d'infeccions i de mortalitat per sida té gran vinculació amb la pobresa, les guerres, la violència de gènere, la privatització de la sanitat i el tabú de la sexualitat, entre d'altres, i és en aquest sentit que des de l'APFCIB i moltes altres entitats apostem per un enfocament interdisciplinari de l'epidèmia. Un enfocament no només destinat a eradicar la malaltia sinó també a transformar les causes que han permès que s'hagi estès massivament durant el s.XX.

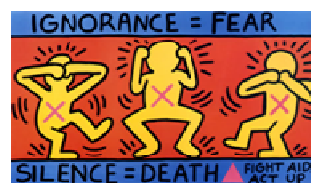
Des de l'APFCIB concretament s'ofereix la prova ràpida a menors de 30 anys i servei de *counseling* al CJAS (més informació pàg.2) i tallers de prevenció i informació dirigits a joves, a estudiants de Centres de Formació

Ocupacional i a dones residents a Cases d'Acollida, entre d'altres.

En aquest butlletí us presentem, doncs, la feina que fan diferents entitats en la seva lluita contra el VIH, recursos per a la prevenció i l'estat de l'epidèmia mundial a través de l'informe ONUSida.

Esperem, d'aquesta manera, posar el nostre gra de sorra en una lluita que creiem imprescindible per millorar la qualitat de vida de la població.

Agraïm la col·laboració del Centre Jove

d'Anticoncepció i Sexualitat i de la Fundació Sida i Societat

CONTINGUTS

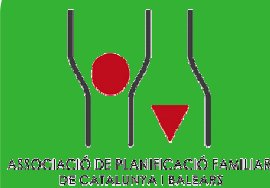
Editorial	1
1 Desembre dia Mundial de la Sida	1
La Prova Ràpida del VIH	2
L'Informe ONUSIDA 2008	2
Una Ullada al Món: Guatemala	3
Qui som l'APFCIB?	4
La prevenció de la infecció per VIH	4

1 Desembre'08 Dia Mundial contra la sida

Aquest 1er de Desembre de 2008 s'han celebrat 20 anys del Dia Mundial contra la sida i nombroses associacions, governs i organitzacions internacionals han emès comunicats exposant l'estat actual de l'epidèmia i els reptes als quals s'ha de fer front. El Secretari General de les Nacions Unides, Ban Ki-moon, a través de l'agència ONU Sida ha emès una declaració que mostra una tendència esperançadora ja que el nombre de persones infectades i les defuncions a causa del virus es

mantenen estables des d'inicis del 2000. Ki-moon atribueix aquest fet a tres factors clau. En primer lloc a la millora de l'accés a medicaments i a l'atenció mèdica, en segon lloc a la millora del recolzament a les persones malaltes i, finalment, a la tasca imprescindible d'associacions i entitats de base. Hi ha, no obstant, quatre reptes imprescindibles per a l'avenç que compartim amb el Sr. Ki-moon: el descens dels contagis, l'augment de recursos destinats a la

prevenció i cura de la malaltia, el treball contra l'estigma que sofreixen les persones infectades i malaltes i l'accés a medicaments. En períodes turbulents econòmicament com en el que ens trobem cal no deixar de banda, doncs, el repte que planteja la lluita contra la sida. Les declaracions de Ki-moon es sustenten en les conclusions de l'Informe sobre la Epidèmia Mundial de Sida 2008 publicada recentment per ONUSIDA.

La prova ràpida del VIH

Text elaborat pel Centre Jove d'Anticoncepció i Sexualitat (CJAS)

La prova del VIH/sida consisteix en una anàlisi específica de sang que detecta la presència dels anticossos que ha produït el nostre organisme contra el virus de la immunodeficiència humana (VIH). La realització de la prova hauria d'anar emmarcada en una entrevista on es faciliti una correcta informació i assessorament sobre la infecció pel VIH i suport emocional abans i després de fer-se la prova.

Des de l'any 1994 el Centre Jove d'Anticoncepció i Sexualitat de Barcelona ofereix la possibilitat de fer-se la prova de detecció d'anticossos del VIH de forma confidencial, anònima i gratuïta com a centre alternatiu de determinació serològica del VIH. El test està subvencionat pel Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya.

En els últims dos anys també

ofereix la possibilitat, als joves menors de 30 anys, de poder fer aquesta prova al mateix centre tenint el resultat de forma ràpida, en menys de 30 minuts. És la *prova ràpida de detecció d'anticossos del VIH*.

Per tal que la prova sigui fiable han d'haver passat tres mesos des de l'última situació en la que pugui haver risc d'infecció. La fiabilitat d'aquesta prova seria comparable a la de la prova que es fa habitualment per criatge de la infecció (ELISA) tot i que, en els dos casos, davant d'un resultat positiu s'ha de fer una prova confirmatòria al laboratori.

En aquest temps s'ha observat un increment molt important de la demanda de la prova del VIH al nostre centre. Hem passat de fer 460 proves l'any 2006 a 857 proves durant aquest any 2008. Probablement oferir la prova ràpida ha estat un dels factors que ha condicionat aquest clar augment de la demanda.

Facilitar l'accés als joves als centres sanitaris, oferir una atenció immediata i un resultat ràpid de la prova en una demanda com és l'atenció entorn la infecció pel VIH/sida, pensem que pot influir de forma molt positiva per tal d'aconseguir millorar el diagnòstic precoç d'aquesta infecció.

Qualsevol persona, home o dona, pot estar infectada pel VIH si s'ha exposat al virus en les relacions sexuals sense protecció o a través de la sang.

Saber si una persona s'ha infectat li ofereix la possibilitat de beneficiar-se d'un seguiment mèdic, accedir a un tractament eficaç que millori la seva qualitat de vida, així com adoptar les mesures necessàries per evitar la reinfecció i la transmissió del virus a altres persones.

Centre Jove d'Anticoncepció i Sexualitat (CJAS)

c/ la Granja, 19-21, baixos. 08024 Barcelona
Tel: 93 4151000

*SABIES QUE...

L'Àfrica Subsahariana segueix sent la regió més afectada pel VIH, ja que li corresponen el 67% de les persones que viuen amb el virus i el 72% de les defuncions per Sida produïdes el 2007 a tot el món.

Font: Informe sobre l'epidèmia mundial de la Sida 2008, ONUSida

L'Informe ONUSIDA 2008

L'INFORME ONUSIDA

ONUSIDA és el Programa Conjunt de les Nacions Unides sobre el VIH/SIDA que reuneix els esforços i els recursos de deu organitzacions del sistema de l'ONU per a donar una resposta mundial a la sida. Els objectius del programa són crear mecanismes per evitar noves infeccions pel VIH, prestar assistència a les persones que viuen amb el VIH i mitigar l'impacte de l'epidèmia.

Cada dos anys, ONUSIDA publica un "Informe sobre l'epidèmia mundial de sida". L'Informe utilitza i publica les millors dades de que disposen els països i avalua i comenta la situació de l'epidèmia i de la resposta internacional a aquesta.

L'INFORME 2008

L'Informe sobre l'epidèmia mundial de sida 2008 apareix com a fita intermèdia entre la *Declaració de compromís de 2001* (període extraordinari de sessions de l'Assemblea General de la ONU

sobre el Vih/Sida 25-27 de juny de 2001) i la meta dels *Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni* d'invertir el curs de l'epidèmia per a 2015. Així mateix, la publicació d'aquest últim informe té lloc tan sols dos anys abans de la data acordada per a avançar el màxim possible cap a l'accés universal a la prevenció, tractament, atenció i suport relacionats amb el VIH.

ANÀLISIS DE LA SITUACIÓ

L'informe 2008 presenta X punts claus que ens ajuden a percebre la situació real de l'epidèmia. Es considera la valoració global sobre l'VIH més exhaustiva de la història ja que 147 països han aportat dades locals provinents d'administracions, ONGs, societat civil, etc.

L'informe, doncs, exposa que:

-Han augmentat els recursos locals destinats a la lluita contra el VIH

-Han disminuït globalment les morts per SIDA

-S'ha estabilitzat globalment el nombre d'infeccions

-33 Milions de persones viuen amb sida a tot el globus

REPTES DE FUTUR

*Reducció de la desigualtat de gènere en la incidència de la malaltia

*Reducció de l'estigma i la discriminació

*Prevenció de les infeccions

*Accés a medicaments

*Reducció de l'impacte de l'epidèmia a les famílies

*Millora de l'anàlisi de la situació de l'epidèmia a cada país

*Planificació estratègica pel canvi de tendència de l'epidèmia

*Capacitació per a l'atenció i recolzament a les persones malaltes

*Augment dels recursos

www.unaids.org/es

UNA ULLADA AL MÓN:

Guatemala i el projecte de cooperació de la Fundació Sida i Societat

ASSOCIACIÓ DE PLANIFICACIÓ FAMILIAR DE CATALUNYA I BALEARS

Text elaborat per Fundació Sida i Societat

Fundació SIDA I SOCIETAT A GUATEMALA

El diagnòstic del primer cas de VIH/SIDA a Guatemala es va realitzar en 1984. Al cap de 24 anys s'havien reportat 10.677 casos, però s'estimen en un poc més de 70.000 el nombre d'infectats. Tots els departaments d'aquest país centreamericà reporten casos de SIDA, però els més afectats són Izabal, Guatemala i Escuintla, i tots formen part de l'anomenat *corredor de desenvolupament econòmic del Pacífic*.

A causa d'aquesta situació, la Fundació Sida i Societat ha treballat des del 2004 en la prevenció, control i recerca d'aquesta epidèmia, contribuint a reforçar el feble sistema sanitari públic. La Fundació treballa amb els principis de la Salut Pública d'equitat i rigor científic, incorporant la recerca aplicada i operativa amb la finalitat d'avaluar i millorar l'efectivitat de les intervencions i aportar informació d'interès per al país.

ACTIVITATS I PROJECTES

L'actuació de la Fundació en la zona s'emmarca dins del Pla Estratègic Nacional ITS/VIH/SIDA 2006-2010 del Ministeri de Salut i Assistència Social de Guatemala (MSPAS), que identifica com a grups de major risc d'infecció pel VIH i, per tant, prioritari per a intervenir, a Dones Treballadores del Sexe (DTS) i a Homes que tenen Sexe amb Homes (HSH), entre altres. Per a fer front a aquest repte, en el 2005 es va posar en marxa el Projecte UALE ("tingues salut" en llatí), un projecte integral de prevenció, control i tractament de les ITS/VIH/SIDA i els seus determinants de context a Escuintla, que ha sigut la base per a definir un model d'intervenció que recull, millora i potencia l'experiència d'aquests anys de treball. Actualment també s'atén a població general.

Aquest model d'intervenció compta amb quatre àmbits d'actuació

interrelacionats, coordinats i integrats:

- A) Atenció socio sanitària
- B) Prevenció i acció comunitària
- C) Investigació operativa
- D) Incidència política i sensibilització

Per a l'atenció socio sanitària, la Fundació disposa de tres clíniques d'ITS en tres centres públics de salut on es tracten les ITS, es realitzen proves voluntàries de VIH amb consell assistit.

En l'àmbit comunitari i per a aconseguir canvis cap a conductes més segures, l'equip d'educadors sanitaris realitza regularment activitats de carrer d'educació sanitària i de distribució de preservatius en llocs on treballen els col·lectius de major risc, com ara locals de sexe comercial o bars, i també en punts de trobada d'HSH.

Per a treballar contra l'estigma i la discriminació es realitzen tallers de sensibilització sobre aquests temes i sobre drets humans per a personal sanitari, cos policial, caps de locals de sexe comercial, etc. FSIS també participa en activitats per a lluitar contra els factors de risc estructurals (en programes de ràdio, dies commemoratius, etc.), a través també de material d'informació, educació i comunicació dirigit a diferents poblacions. Es disposa d'unitats mòbils en què s'ofereix el diagnòstic precoç de VIH i sífilis (entre altres) amb proves ràpides i la distribució de preservatius a les poblacions més vulnerables, realitzant acompanyament individualitzat quan es considera necessari.

A més, durant 2007 es va iniciar una nova línia de treball d'*Enfortiment de les capacitats locals*, enfocat principalment a l'àmbit hospitalari i als serveis centrals del MSPAS, que busca millorar la baixa cobertura del tractament antiretroviral, actualment molt centralitzat en la capital del país. També es facilita el seguiment sistemàtic i informatitzat i el monitoreig clínic-epidemiològic del VIH/SIDA en els hospitals i organismes de salut de Guatemala.

Enguany, un dels projectes de major envergadura ha estat el de la

remodelació i dotació del laboratori de l'Hospital Nacional Regional d'Escuintla. Aquesta modernització, junt amb la formació del personal, ha permès a l'Hospital comptar amb un complet laboratori per a tot el referent a ITS/VIH/SIDA i malalties oportunistes més importants, que era un requisit per a la posada en marxa d'una Unitat d'Atenció Integral (UAI) per a pacients VIH+. Aquesta Unitat, en el disseny i promoció de la qual va participar la Fundació, va començar a atendre pacients l'1 de desembre del 2008 (Dia Mundial de la Sida), gràcies als recursos del Fons Mundial de lluita contra la SIDA, tuberculosi i malària. La UAI, és de vital importància en la zona, ja que evita els costosos i perillous desplaçaments dels pacients a la capital del país.

A més s'han realitzat diverses investigacions operatives (genotipatge del Virus del Papil·loma Humà, estudis de les conductes de risc de les treballadores del sexe, etc.) que s'han presentat i publicat en revistes internacionals del sector. Així mateix participem en unes quantes xarxes i comitès a Guatemala per a incidir en les polítiques públiques i legislatives del govern i el congrés al voltant del VIH/SIDA i els drets humans.

A Espanya s'ha presentat el llibre de fotografies i històries de vida realitzat en col·laboració amb el periodista Bru Rovira i el fotògraf social Juan Carlos Tomasi per a sensibilitzar a la societat sobre la violència sexual i de gènere i acostar la realitat quotidiana del col·lectiu de les dones treballadores del sexe a Guatemala.

A través de tots els seus treballs i projectes, FSIS subscriu les àrees prioritàries en salut establertes en la Declaració del Mil·lenni, entre les que es troba la lluita contra el VIH/SIDA.

ASSOCIACIÓ DE PLANIFICACIÓ FAMILIAR
DE CATALUNYA I BALEARS

**Carrer Pere Vergés n°1, planta
10 despatx I (Hotel d'Entitats)
08020 Barcelona
Tel/Fax 93 305 53 22**

Cap de Programes:

Sílvia Aldavert i Garcia

coordinacioprojectes@apfcib.org

Administració:

Maria Olivella i Quintana

administracio@apfcib.org

Ens trobaràs a
www.apfcib.org

L'Associació de Planificació Familiar de Catalunya i Balears (APFCIB)

és una entitat no governamental interdisciplinària d'àmbit autonòmic formada per persones interessades en la salut afectiva i sexual i la planificació familiar. Alhora, treballa d'una forma transversal la dimensió de gènere que aquesta temàtica implica de forma molt important. Es va constituir a Barcelona l'any 1982, arran del sorgiment dels Centres de Planificació Familiar. Es proposa impulsar, fomentar i facilitar la sensibilització, la prevenció i l'educació de la societat en l'àmbit de la salut sexual i reproductiva.

És una de les entitats fundadores de la Federació de Planificació Familiar Estatal (FPFE), organisme que integra a totes les associacions que treballen a nivell estatal. Així mateix, participa a Federació de Planificació Familiar Internacional (IPPF) dedicada a la promoció i defensa de la salut sexual i reproductiva, amb representació a diversos països d'arreu del món.

COM POTS FER-TE SOCI/A?

Si voleu rebre més informació o fer-vos soci/es només cal que envieu un mail a: administracio@apfcib.org amb la següent informació:

- Nom i Cognoms
- Adreça, codi postal i població **40€ anuals**
- Telèfon de contacte **20€ menors de 30 anys**
- E-mail

Espai de coneixement: Recursos sobre SIDA

RECURSOS A INTERNET

Centre Jove d'Anticoncepció i Sexualitat de Barcelona

<http://www.centrejove.org>

Sexe Joves

www.gencat.net/sexejoves

Creación Positiva

www.creacionpositiva.net

Coordinadora Gai-Lesbiana

www.cogailes.org

Sida Studi

www.intercom.es/sidastudi/

Stopsida

www.stopsida.org

AIDES

www.aides.org

Colition for Positive Sexuality

www.positive.org

ON ES REALITZA LA PROVA DEL VIH?

900 21 22 22

Telèfon gratuït del Programa per a la Sida de la Generalitat de Catalunya.

900 601 601

Telèfon gratuït d'informació de la Coordinadora gai-lesbiana (de 18h a 22h)

BARCELONA

Unitat d'Infeccions de Transmissió Sexual. CAP Drassanes.

Avda. Drassanes 17-21 08001, Barcelona
Tel.: 93 441 46 12

Es pot demanar cita prèvia però no és necessari.

GIRONA

Centre per a la prevenció i el control de les MTS - CAP Güell.

Mossèn Joan Pons s/n 17007, Girona

Tel.: 972 21 07 08

LLEIDA

Delegació de Sanitat - Unitat d'Epidemiologia

Av. Alcalde Rovira Roure, 2 25006, Lleida

Tel.: 973 70 16 00

TARRAGONA

CAP II Tarragonès

C/ Mallfré Guasch 4, 6ª planta 43005,

Tarragona

Tel.: 977 29 58 95

PROVA RÀPIDA VIH

BARCELONA

Centre Jove d'Anticoncepció i Sexualitat (Menors de 30 anys)

C/ La Granja, 19-21, baixos

08024 Barcelona

93.4151000

Àmbit Prevenció (Treballadores sexuals, les seves parelles i clients)

Aribau, 154, 3er

08036 Barcelona

Telèfon: 93 237 13 76

Gais Positius

Violant d'Hongria, 156 baixos

08014 Barcelona

93 298 06 42

Stop sida (gais, lesbianes, bisexuals, transexuals)

902 10 69 27

Associació Ciutadana Anti-Sida de Catalunya

Lluna 11 baixos 2ª

08001 Barcelona

Tf: 93.317.05.05

Projecte dels Noms

Compte Borrell, 164-166 baixos
Barcelona

Tf: 933 182 056

VALLÈS OCCIDENTAL

Actua Vallès

Passeig Gaudí, 31

08023 Sabadell

Tf: 937271900

LLEIDA

Associació Anti-sida de Lleida

Rambla Ferran 22

25007 Lleida

Tf: 973221212

ALTRES ONG ON FAN LA PROVA DEL VIH

ACAS Figueres

C/ Méndez Núñez 32 (Boulevard 32 local 43) 17600, Figueres

Tel.: 972 67 21 67

Creu Roja Tortosa

C/ Vereger Quart 34 43500, Tortosa

Tel.: 977 44 44 44